

Rakša ar peesuhitichānu
par pašī:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pušgadu 85 "

Rakša heš peesuhitichānās Rihgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pušgadu 55 "
" 3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel isdohts fest-beenahm no p. 10 jahsoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpašchneeks un apgahdataijs.

Mahjas weefis īnāht ween reis pa nedetu.

Rakša
par fludināschānu:

par weenas fleijas smaltu rakstu (Petti)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eesem, makša 10 kap.

Kedafzija un ekspedizija Rihgā,

Ernst Plates bilšču- un grahmatu- drufatarā pee Pehtera basnijas.

N° 2.

Sestdeenā 8. Janwari.

1877.

Mahditajs.

Jaunatāhs šinas. Telegrafa šinas. Cefšjemes šinas.
No Rihgas: Sehlaba basn. mahj. u. No Rimbaschu pušes: laiks. No Wef-lawas apgabala: fala. No Pehterburgas: wnnesti. No Riščni-Nowgoro-des: ubdens-štunle. No Kafanes: pahr jalu un blešcheem. No Riščinewas: fara-pultu wefeliba. No Dulas: uguns-grehts. Ahršemes šinas. No Bregrenzes: brecsmiga outa. No Parišses: Ešchemija nedraudstigi usnemtā. No Konstantinopeles: Sawjeta-Pašā raksts. No Kumenijas: pahr Kumenijas pretošchānohs. No Rohmas: laupitaji. No Nu-Orleanes: nemeeri. — Rakšs īf 3-veebalgas, Wehrgu medišchāna u. Wf jaunū gadu. Peelitumā: Suheas laup. u. Laupitaju pulks. Graudi un seedi.

Jaunatāhs šinas.

No Bruhšijas. Tai 31mā Dezember Bruhšijas landtags tika atklatšs no keisara Wilhelma. Sawā trohna-runā keisars peemineja tahs daschadas leetas, kas nahšchohht pee pahrspreeschānas un tad sīhmejāhs uf Bruhšijas pagahjušcheem laikeem un winas attihstichānohs, pee tam peeminedams, ka Bruhšija arweenu zeetafi faweenojāhs ar fawu plascho teh-wiju Wahziju, kā ari Wahzijas walstis arweenu tuwaki un draudfigaki peefleijotees pee Bruhšijas.

No Londones. Jaw daschu reisu tilam šinojufchi, ka Anglija šlepeni tura uf Kreewiju naidigu prahtu un wifa winas istureschānāhs Turzijas leetā to rahda, lai gan tauta pate un dands flawenu politikas wihru Kreewijas politikū par to riktigo apšihmejufchi; bet tagad Angļu leela awise „Teims“ fahš Kreewijai pahrmest, ka Kreewija zaur fawu lehnibu un pazeetibu efoht Turziju uf pretošchānohs pašlubinajufe. Schahda pahrmeschāna iraid sklaides jesuitu stikis, jo kad Kreewija nebuhtu weenis prahtis ar zitahm leelwalstim un dands ašakus preefchlikumus Turzijai preefchā liktu, gan tad „Teims“ šinatu breht un faukt, ka Kreewija nepeebedro-jotees zitahm leelwalstim un ar wazu griboht Turziju pee fara peespeesi. Tas nu „Teimsai“ naw pa prahtam, ka Kreewija Turzijas leetā dands gudraki isturesjufchis neta Anglija, kas šlepeni Turkus atbalsta un rihda un atklahji Giropas leelwalstim peebedrojāhs Turzijas preefchā leelamōs preefchlikumōs. To Kreewija fen šinaja un peebedrojāhs Anglijas preefchlikumeem. Ja nu Turzija fchohs preefchlikumus nepeenemtu, tad Anglijai buhtu pret Turziju jazelāhs un tas tad nu ir, par to Teims noškaitufchis, ka Kreewijai bijufe tahda gudra politika un tamdeht ar augšcham mineto pahrmeschānu usbruht. Diwi Pehterburgas awises („Gološs“ un „Jour. d. St. P.“) tad ari nehmušchāhs ar garakeem raksteeem neween Teimfas pahrmeschānu atraidihht, bet ari peerah-dihht, ka winai naw taišnibas, ka Kreewija ar fawu pazeetibu

pašlubinajufe Turziju uf pretošchānohs. Kreewijas zenschānāhs ir (kā tas jaw daudšreis īfzajihhts un kā minetāhs awises atkal no jauna īfšaka), kristigo lauschu likteni Turzijā atweeglināht un teem zilweku teešbas īfgahdaht un turklaht Giropas meeru ustureht, lai tihšchu prahtu newaijadsetu ašinis īfleet. Sinams kad nu Turzija pawifam uf faru lausfices un zitadi meers nebuhs panahšams, tad ari Kreewija šināhs ko dariht, jo kad karsch buhtu fahšams, tad ari Kreewija to fahktu ar drohšču prahtu, šinadama fawu šipru un duhščigu kara-spehtu un fawus uštizigohs pawalšneekus, kas lihds beidsamam ašins-pileenam turesees preefch mihtota angšā Keisara un fawas dahrgas tehwijās. — Teimfas pahrmeschānu pret Kreewiju tamdeht faweem lašitajeeem pašneedsam, lai wini redsetu, kahda politika ir Anglijas leelakai awisei Teimšai.

Telegrafa šinas.

No Pehterburgas tai 4. Janwari. Wakarejā konferenzes sehdeschānā wif Giropas weetneeki palika pee teem pašcheem prašjumeem nepahrgrohsami fawds špreedumōs. Wini īfšazija, ka Turzijas waldbai wajagoht tohs prašjumus, kas wairs naw pamāšinajami, peenemt, zitadi wini Konstantinopeli atklatšchohht un tad lai Turzijas waldbiba pate nemoht to atbildechānu par fawu pretošchānohs uf sewi. Kad nu Turzijas weetneeki bija walti nopuhlejušchees, lai wehl kahdas punktēs atlaischohht, tad wini beidsohht īfšuhdsāhs, lai lihds sestdeenai wineem laujoht apdohmatees, kas ari tika atlants ar to nošajijumu, ka tas buhšchohht tas beidsamais terminsch.

No Lehrpataš tai 5. Janwari. Duhlit pehš pušnalks īzehlāhs uguns J. R. Schramma leelā fabriki. Dšihwojama ehka un leela dala no fabrika nodegufchās. Uguns-dihšfejī strahda pilnā darbā.

No Hamburgas tai 5. Janwari. Tureenas awisei teel no Konstantinopeles šināhts: Ja Giropas leelwalstiju weetneeki no Konstantinopeles ašbraukšchohht uf mahjahm, tad wini atklatšchohht lates weenu darba wedeju (šinotaju) Konstantinopelē.

No Londones tai 4. Janwari. Kā uf tureenu pa telegrafu šinas atnahkufchās, tad sultans efoht konferenzes prašjumus peenehmis, turpreti deenu wehlaki nahš no Konstantinopeles tahda šina: Tai sestdeenā noturamā sehdeschānā, tur Turzijai fawa atbilde buhs jadohd, rahdahs, ka Turzija no fawas pretošchānāhs nelahdā punktē ne-attahpšchotees. — Anglijas waldbiba nodohmajufe uf Kretas falu nošuhthi kara-spehtu preefch apluhkōschānās.

Gelshemes finans.

No Rihgas. Rihgas Zehlabā bāsnizās wezakais mahzītājs R. A. Bertholz, kas jaunības deenās Dpekālnā bija par mahzītāju un ilgus gadus Vidzemes bāsnizās teefai par peefehdetāju, ir no fawa amata atstahjees. Wina weetā iswehlehts lihds fchim bijušchais Zehsu Wāhzu draudses mahz. Holsis.

— Rihgas Kreewu kaufmanu „Nikolaja-beedriba“ famus gada-fwehtkus fwehtidama notureja fawu generalšapulzi. Behz nolikteem rehšineem israhdijahs, ka beedribas kapitāls bija pawairojees par 3518 rubl. 52 kap. un tagad pawifam lohpa fneedsahs lihds 48,297 rubl. 25 kap. Pagahjušchā gadā ir no beedribas kapitāla fneegta palihdsiba 8 zilwekem ar 1110 rubteem.

— Rā „Ztg. f. St. u. L.“ šino, tad pagahjušchā seemā bijis tahds fšohlneeku fšaitlis: 115 draudses-fšohlās, kur strahdaja 164 fšohlotaji, tika mahziti 2963 sehni un 768 meitenes, un 924 pagastu-fšohlās, kur mahzija 992 fšohlotaji, tika mahziti 20,117 sehni un 18,437 meitenes. 14 draudses-fšohlās Kreewu walodas mahziba pa datai un 79 pa wišam eewesta un 230 pagasta-fšohlās pa datai un 153 pa wišam.

No Limbašchu pufes. Iru gan fšoreis tas wezais fakams wahdās: „Peleti seemas-fwehtki — baltas leeldeenas“ buhs pee mums labu ruhmi nehmis; jo nu naw pee mums netif ween peleti seemas fwehtki, bet pawifam melni ar daudis maj leetutina, tā ka fneegs gandrihs pawifam ir aishchdis, til ledainu uhdeni fšur tur atstahdams, — pat rudenī jauki un labi fšehzigi eesatojuschee rubsu lauki ir wišpahrīgi ar ledainu uhdeni apklahti, tā ka jaw daschs rubsu ihpafšneeks paleef fšaubigs fajidams: „Ja nu fchi-tais uhdens no rubsu laukeem neno-ees un fajals un paliks par ledu apafsch fneega us rudseem, tad gan ari muhsu apgabalt war tahdu pašchu rubsu truhkumu us preekschu peedšihwoht, ka jaw daschi apgabali fšeit eeksch Walmeeras aprinka zaur isgahjušchas seemas falnahm to peedšihwojuschi, ka pawafari wiš rubsu lauki bijušchi isarami.“ gan ari tahdi pahf fšahdu uhdens fajalschanu ledū teiz tahtaki, ka gan fšahds fajalums ne-efoht til fšahdigs tā tee, kas gadotees Janwara un Februara mehnešchās. — Zaur tahdu tagadeju laiku wiš zeli til ledaini un ar kalnu widū palikuschi, ka brauzejeem kamanas un ragawas wairaf pa grahweem mehtajuschahs neta us zetu turejuschahs; — un fšahdā laikā šiltums daschu deenu pastahw pahrafi par 3 grahdeem, kaut gan preeksch pahri nedelahm ari fšeit pee mums, ihpafchi pa tahm deenahm no Sta lihds 11tam Dezemberim bija til leels aulstums, kas fneedsahs lihds 33 grahdeem. Pahf fšahdu aulstumu daschs firmgalwis teiz, ka gan ilgi, ilgi gadi efoht pagahjušchi, tad fšahds til leels aulstums jaw eeksch Dezembera buhtu bijis, ka tas fšini tika peedšihwohts. — Šhe klahf ari peeleeftu to šinu, ka fšeit gar „Silo kalnu“ (Walmeeras aprinki) weens taišns zeksch us Walmeeru ir tizis darbā nemts, kas no zetu komišijas par derigu atšihš un preeksch wairaf apgabaleem israhdijees par lohti derigu, labu un nepezeefšhamu wajadšibu teem, kam pa to zetu us Walmeeru jabrauz un nebuhs wairs katru reišu wairaf werstes lihšums jamet, ka tas lihds fchim ir bijis. Gan daschi ir bijušchi tahdam leekam darbam preti, bet ir bijis japeenem ar to nošajijumu, ka zeli naw wiš katram preeksch fewis ween taišami tur kur katrs katrā deenā brauz.

Joh. Meffers.

No Pleškawas apgabala mums peefuhlihys fšahds rakšs no 20. Dez. isg. g.: Seema pee mums turahs šibri weenlihdsšiga, tā ka pirmāis fneegs, kas tai 18tā Oktoberti pee mums usšniga, pastahw lihds fšai deenai (20. Dez.), lai gan no pirma gala tuhlin nekahds kreetns kamanu zeksch nebija, tad tomehr ar rateem maj braufaja; bet deenu no deenas fneegs wairaf klahf peenahza un pastahwigu kamanu zetu pawitajija. Štiprakais fals pee mums bija tai 9tā Dezemberi, jo tad fala pee mums 28 grahdus, štipram seemetu wehjam puhšchoht. — Pahf rudens rafšojumeem runajoht jafino, ka rudsi bija plahni un apgabaleem netaf, tā ka rudenī semšwa gahdaja atkal fehllu, ar ko semneekem semi apšeht, tā pat ka pawafari ari par wafaraja fehllu tika gahdahts un zaur to nu tika pee lohpu baribas un maišes, jo meefchi muhsu apgabala bija no-augušchi, ka labaki nekad newar buht.

P. R. P.

No Pehterburgas. Pee tahs tai 3fchā Janwari noturetahs 1mas prehmiju biletu islohsešchanas tee leelakee winnesti krita us fšahdeem numureem:

200,000 rublu winneja Nr.	17,088—12.
75,000 " " "	5—13.
40,000 " " "	12,043—44.
25,000 " " "	2,847—24.

3 winnesti no 10,000 rubtu us teem numureem: 5232—30, 13,313—9 un 2,298—37; 5 winnesti no 8000 us teem numureem: 1289—3, 15,708—13, 3194—22, 6199—27 un 19,668—21; 8 winnesti no 5000 rubtu us teem numureem: 12,957—39, 673—50, 10,580—14, 2296—4, 9707—31, 13,666—9, 6004—26 un 9036—31. — Pilnigu norahditaju pašneegsim nahlošchā numurā.

— Šhe klahf peeleeftam telegrafa šinu, kas tai 1mā Janwari „Gološam“ is Konstantinopeles peefuhšita un kas šihmejahs us Turzijas ištureschanahs pret konferenzi. Šhini šinā teef fajihš, ka Turzijas weetneeki tai 31mā Dezemberi isfajijuschchi, wini newarohf tahtakā špreešchanā eelaištees, ja Širopa famus preekschlikumus ne-atnemohf atpakal. „Ja tas tā ir,“ isfauza marki Salisburi, „tad konferenze ir flehgta!“ Franzijas weetneeks Šchodordi (Chaudordy) un Itālijas weetneeks Rorti greešahs pee Sawseta-Pafšas prašidami, waj wišsch famas waldivas wahdā fšahdu atbildi isfajijis. Sawseta-Pafša us tam nekahdu šklaidru atbildi nedewa. Šklaidra atbilde tilšchoht dohta pirmdeen (tai 3fchā Janwari). Širopas weetneeki nodohmajuschchi, nepahrgrošhamu prašijumu Turzijai preekschā list un tad aishraukt prohjam. Betortdeenu (30tā Dezemberi) Ddiwin-Effendi (Turzijas fuhšnis Anglijā) atlaida telegrafa šinu pee Midhata-Pafšas ar fšahdu Dišraeli'a atbildi: Anglija atšihšohf konferenzes preekschlikumus par mehreneem; wairaf newarohf Turzijai atlaist. Tahdas pafšas dohmas isfajijis ari Bušché (Boucher). Ja Midhatam-Pafšam paklausidama awiše tuhliit fajka no gaidama kara runahf. Rā tahtaki teef šinohts, tad pee Ruššchulās wiš teefohf us tam isrihlohts un fataišihš, lai waretu par Donawu pahri eet. — Midhata-Pafša nekahwoht fawā leelwešihra amatā wairs us drohšchahm kabhahm; wina weetā par leelwešihru tilšchoht eezelts Sadiks-Pafša.

No Rišchni-Nowgorodes. Rā no tureenās teef šinohts, tad ir nodohmajuschchi minetā pilšchēhtā eetaišihf ohtru uhdens

fkunsti. Griboht fawstarpigi naudu aismenrees til dauds, ka lai waretu pilsehtas eedfihwotajeem uhdeni par welti pasneegt, tika fabriku un zitu tahdu buhschanu ihpafschneefeeem buhtu par pabruhketu uhdeni jamalffa.

No Kasanes teel „Golosam“ sinohts, ka Dezembera mehneji tur bijis stiprs fals. No 4ta lihds desmitam Dezemberim arweenu stipraki falis. Tai 10ta Dezemberi tur falis 34 grahdi. Lai gan fals bijis tahds stiprs, tad tomehr ffohlas netikufchas flehgtas. (Bitas weetas to darija, kad stiprais fals fahka falt.) Tai pascha sinojumâ ari lasam, ka Kasane trihs lungi fanemti zeeti deht blehdibas naudas leetas. Brohti minete lungi bija ezeliti par pahrwaldneefeeem pahr kahda bankrutê eekritufcha kaufmana mantibu un pee mantas pahrwaldibas isleetajufchi falschus wekfelus (wiltigas parahda-fihmes) par kahdeem 400,000 rubteem.

No Kischinewas. Pahr Kreewijas deenwidus aktiwus armijas „Waldibas wehtnefis“ pasneeds schahdas sinas: Aktiwus armijas kara pulku weseliba, kuri stahw Besarabija un pa dakai Podolijas gubernija, atrohnahs laba buhschanâ. Lihpigas flimibas jeb jehrgas pawisam naw. Saslimufchu diwisijas isnahk 3/4 lihds 2 procentes, ta ka zaur zaurim rehfinajohht isnahk masak nefa 1 prozente flimneeku (tas ir: us 100 wesaleem ne-isnahk wehl pilnigi weens flimneeks). Slimneeku skaitls spitalds un lasaretes tika pawisam 1451, kas masak ir nefa 3/4 procentes no aktiwus armijas saldatu skaitla. Slimibas ir tahdas: starp 1000 flimneefeeem atrohnahs 170 azu- un drudschas-flimneeki, 140 ar Franzuschu kaiti, 90 ar kahju un krufschu flimibu, kahdi 30 ar kahfoni un 20 ar daschadeem pampumeem. Deem ziteem ir schahdas tahdas flimibas, kahdas jaw pee saldateem mehds peesitees. Zaur schahdu masu flimneeku skaitlu tad ari armijas pahrwaldibas isahrstefchana weegli eespehjama un no kara-spitaleem tika kahdas nodatas bija ja-isleeta. Lai nu gan laiks un daschas zitas buhschanas, sem kurahm saldatu pulki tika isrihloti, preefch weselibas bija deesgan schahdigas, tad tomehr zaur gudru gahdaschanu weseliba tika tahda laba buhschanâ ustureta: saldati dabuja fistas drehbes, wairak fikus ehdeenus, brandwihnu un tehju, kas pahrmihschus tika dohti, un tad mehrena munsturefchana un marscheerefchana. Zaur wifu to tad saldatu weseliba brangi ustureta, lai gan wina tagadeji kohrteli un tagadejs laiks weselibu deesgan aisgrahbj. Lihds ar schahdu ruhpihu un gahdibu par saldatu weselibu ari no wirs-kara-dakteru-pahrwaldibas illaisti aktiwus armijas karapulkeem preefchraksti, ka wineem ja-isturahs weselibas aplohpjchanâ.

No Tulas. Tai 25ta Dezemberi p. g. no tureenâs atnahkufchas pa telegrafu sinas, ka Kaschtas-Wiasmas dselszela Schuchodolas stanzija nodegufe bahuscha pretfchu-fanemfchanas ehka. Naudas kase, grahmatas un inwentars tika isglahbti. No kam uguns zehlfuchs, to wehl naw issinajufchi. — Schê klahht peelikfim kahdu zitu, gandrihs nedfiredetu sinu, prohti eefsch Tulas eeradees labs pulks laupitaju, kas us eelahm zilwekus ar walgeem ker, teem tohs usmesdami, un tad tohs aplaupa. Kahdu preefteri gandrihs laupitaji buhtu noschnaugufchi. Trihsyadsmitt tehwini jaw fanemti zeeti. Polizeja ir isfludinajumus pee eelas stuhreem peesitufi, kurds wina pilsehtas eedfihwotajus usajina, lai pehz pulksten 10 wakara wairs pa eelahm nestaigajohht.

Ahrfemes sinas.

No Bregrenzes (Wahzija) teel sinohts pahr auku un semes-tribzeschanu. Tai 24ta Dezemberi auka bijufe til breefmiga, ka gar Reines upi eklam juntuâ norahwufe un kahdu damflugi us malu usweedufo; gairs zaur auku palizis firts, ta ka filtuma-glahse jeb termometers rahdija 12 grahdu filtuma. No Wirs-Steiermarkas teel sinohts, ka deenu preefch tam pamanijufchi stipru semes-gruhdeenu ar dohbju trohkfni. Ar semes tribzeschanu nereti ir auka un weefuls faweenoti.

— Pahr Wahzijas eefschligu politiku runajohht nefas swarigs naw peeminams, jo wifas walsts darifchanas pa swehtkudeenahm stahw klufumâ. Drihs fahfsees jannu walsts-weefneeku zefschana. Ka fchi zefschana, pehz partijahm rehkinajohht, isdohfees, to sinams newar eepreefchu skaidri nofaziht; bet ka daschi politikas wihri spreesch, tad walddibas partijai buhschoht skaitla wairums. Schini jaunâ gadâ noturamâ walsts fapulze nahfchoht wifu pirms pee pahrspreefchanas walsts-faimmeezibas leetas. — Wahzijas wehtneeks Konstantinopelê barons Werthers tikfchoht afsaukts atpakat un wina weeta nahfchoht zits. Ka dsird, tad winfch tamdeht no amata afsaukts, ka naw sinajis weikli pehz Wismarka politikas isturetees.

No Parihes. Ka kahdai tureenâs awifei no Rohmas teel sinohts, tad wezais pahwests nemas ne-efohht Franzijas bijufcho Keisareeni Eschenija til mihligi un draudfigi fanehmis, ka to daschas awifes stajufchas. Eschenija wehlejufchs no pahwesta rohlahm baudiht swehtas walarinas, bet pahwests winai fcho gohdu nenowehelejis, pat wina pee Deewa kalposchanas nepeelaidis. Wifa pahwesta isturefchanahs pret Eschenija bija tahda, it ka pahwests us Eschenija tohs wahrdus buhtu fazijis: „Nedsat, kahdâ buhschanâ es zaur juhfu nelaika wihru (Napoleonu III.) esmu nahzis, un apdohmajat, ja juhs pee tam esat palihdsejufe, tad esat isflehgta is katolu basnizas.“ Lai nu gan pahwests to ar wahredeem ne-issajija, bet tika zaur fawu isturefchanahs us tam norahdija, tad gudra Eschenija to tuhli isprata un nu ari sin, ka winai katolu partija (ultramontani) wairak ja-eewehro, ja fawu dsimunu grib us Franzijas trohni dabuht. Ee mums brangs isflaidrojums, kapehz daschâs walstis (ihpafchi Spanija) ultramontaneem tahda leela eespehja un wara, jo daschahm partijahm, kas grib pee waldischanas tikt, wajaga ultramontanu palihdftbu, kuri laudis tumfa usturedami, tohs wada un walda. Wezds laids ta bija parasta leeta, ka warmahzibas wara un garidsneezibas tumfba fneedsahs ka mahfas rohlas un weena preefch ohtras strahdaja. Gohds Deewam muhfu laids tahda buhschana tika kahds laktos atlikufchs ka par peemehru Spanija.

— Preefch kahdeem gadeem igudroja, ka rakstu fihmes un pat bides war pa telegrafu tahlali laist un prohti us tahdu wihfi, kahdu punkti jeb strihpinau no weenas stanzijas aillaisch, tahda us ohtru stanziju nonahk, jeb ar ziteem wahredeem: tahda pate punktite jeb strihpina teel zaur telegrafa eerikti ohtra stanzija us papihra usfihmeta. Is masahm punktitehm un strihpinahm nu war falikt wifadas rakstu un bilschu fihmes, ari zilwela feiju jeb gihmi usfihmeht. Scho isgudrojumu nu Parihes polizeja nodohmajufe isleetaht pee blehschu kerfchanas. Kad nu kahds blehdis aisbehg un no wina ir fotografija (bilde) rohka, tad aillaisch us wifahm

pufehm pa telegrafu wina bildi pee polizejahm, kas tad putnu passhdama ahtraki to noher.

No Konstantinopelē. Turzijas ahrigu leetu ministeris Sawsets-Bascha aislaidis pee Turzijas weetneekem ahrsemēs rakstu jeb zirkuleeri, kurā wiasch teem isschasta jaunohs waldischanas likumus, lai mineteē weetneeki sinatu, kā wineem schini leetā ja-isturahs pret ahrsemju waldbahm. Kad scho rakstu islasa, tad gandrihs tahdas paschas dohmas prahtā schoujabs kā kad kahdu zilweku eerauga, no kura jafaka: „Zilweks smuks, glihti gebrbees, waloda flaidra, bet janoschello, ka naw tikuma, ka newihcho strahdaht.“ To paschu waretum fazijht no Sawseta-Baschas raksta: „raksts ir smuks, glihtōs wahrdōs farakstihis, isschazitas dohmas flaidras un jaulas, tikai janoschello, ka teem jaukeem wahrdeem newar tizeht, ka newar palaištees, ka schec kohschec wahrbi pahrewehtifees par kreetneem darbeem.“ Mehs ari esam eeradusch, Turku jaukeem wahrdeem un apsohlijumeem netizeht, jo winu weeglprahhtigu apsohlichanohs un angstprahhtigu leelischanohs deesgan pahstam. Bet greeksimees atpakat pee Sawseta-Baschas raksta, ko wiasch wifu tur isschasta. Wifu piems wiasch isschasta, kas wifs notizis Konstantinopelē tai slawas pilnā un eewehrojama deenā, kad jaunee likumi tikusch iiscludinati, kad wifa Turzijas walsts tā fakohht tikuse nostahdita us brihwahm kahjahm. To fazijis wiasch peemin tahs jo swarigas nodatas eeksch jauneeem likumeem un atsiht to buhshchānu par lohti eewehrojamu, ka Turku garidsneeku preekschneeks (Scheil-il-Jelam) pats ari pee jauneeem likumeem strahdajis. Tad Sawseta-Bascha norahda us tam, ka jaunee likumi fastahditi pehz Giropas brihwprahhtigakeem likumeem, tā ka jauno walsts pahrgrohsijumu jeb reformas pamats ir swabadiba un taisniba. Sultans sawā angstā prahtā sawu waru aprohbeshojis, kahdu datu no tahs saweem pawalstneekem peeschkirdams un tā tad pats nodeweēs sawas walsts jeb pawalstneeku apfargashanā, it kā tehws us saweem mihteem behrneem palaudamees. Schis sultana sohliis us preekschu walsts pahrgrohsijumōs peerahdihs Giropai, ka Turzija newalda wis warmahziba, bet waldbihs ihsta brihwiba un taisniba, kā tai labakā Giropas walsti. Tikschohht eetaifitas diwas sapulzes, senats un weetneeku pulks, kas ar ministeriju kohpā apspreedihis walsts wajjadibas un par tahm gahdahs. Us scho jauno walsts eerikti Turzijas weetneekem wajjagohht ihpashī ahrsemju waldbas dariht usmanigas un tahm iskladroht, ka naudas buhshchāna tikschohht tai labakā kahrtibā eegrohsita. To nu Sawseta-Bascha Turzijas weetneekem ahrsemēs usdohd, lai tee to tureenās waldbahm isflaidrotu un eeteiktu, jo wiasch gan labi sin, kahdas dohmas ahrsemehm ir pahre Turziju un ka tahs it labi sina Turzijas nehahrtibu naudas buhshchānā un ari negrib tizeht, ka Turzija jaunohs likumus spehs eewest un pehz teem waldbiht. — Kad nu Sawseta-Bascha scho usdetomumu weetneekem isschastijis, tad wiasch sawā rakstā tah-taki runa pahre to, kā pehz jauneeem likumeem pawalstes un draudses tikschohht pahrwalditas un kahdā wihse winu pawaldbiba tikschohht nogrunteta. Kad nu wifu to darohht, wifceem pawalstneekem, pee kahdas figibas un tautibas wini ari peederetu, weenlihdīgās teefibas peeschkiroht un pawaldbibu sawās darishchanās atkaujohht, tad gan warohht prashht, ko gan pawalstneeki wehl warohht wairaf pagehrehht un kahdas apgalwibas un drohshchibas gan wehl waretu Giropas leelwalstis prashht. To isschazitis Sawseta-Bascha tad wehl plaschi usflawe

sultana brihwprahhtibu, kas tahdus likumus saweem pawalstneekem dahwinajis un tad sawu zirkuleeri beids ar schahdeem wahrdeem: „Sultana waldbibai tahda nodohma newareja buht, lai no ahrpufes (tas ir, no ahrsemehm) usschazinata pahrgrohsijumus isdaritu. Wina nehahdai usschubinaschanai, nehahdam swescham padohmam naw klausijuse, ka tikai darijuse pehz sawas sawprashchanas un tehwsufemes mihteefibas. Un tamdeht mehs pagehram, lai Giropa ustiz muhsu jauneeem usschakteem pahrgrohsischanas darbeem un lai eeksch teem atrohd to apgalwibu un drohshchibu, ko wina no mums prasha. Mehs waram apleezinahht, ka zaur muhsu angsta waldbineeka pascha prahtu un gribeschānu wairaf preeksch Turzijas pawalstneeku brihwibahm un teefibahm teek darihts neta Giropas leelwalstis to jeb kad ir pagehrehuschas.“ — Tas buhtu ihsumā sawemts Sawseta-Baschas raksts un no tam war lastitaji paschi pahreleezinatees, ka Turzijas ministeri proht smuki runahht un wifu jaulōs wahrdōs isliht; bet kad paslatamees us darbeem, tad pawifam zita leeta. Kapehz wini pretojahs konferenzes preekschlikumeem, kas dauds masaf pageht neta Turzija sawōs jaunōs likumōs leelidamahs apsohla? Ja, kapehz wina to dara? Us tam it prasti war atbildiht: „Wina negrib neta dariht, bet tikai ar wahrdeem un apsohlijumeem zaur liht. —

No Rumelijas. Ighahjuschā numurā sinojam, ka Turzijas jaunōs, neseu iscludinatōs waldischanas likumōs atroh-nahs tahdi nofazijumi, kas Rumelijai daschas patstahwibas teefibas atnem un to tā fakohht pahrewehresh par prastu Turzijas pawalsti. Rumelija pret mineteem nofazijumeem pretojusehs un no Turzijas waldbibas pagehrehuse, lai tohs nofazijumus atzeloht. Turzijas waldbiba raudstija sawā pirmā atbildē wifadi isgrohsitees, fazidama, ka wina jaunohs likumus newarohht wairs pahrgrohsiht, tas tikai waretu turpmal notikt zaur jaunzelamo weetneeku pulku un senatu ar sultana atkaushchānu, un kad nu Rumelijai ari buhshchoht sawi weetneeki, tad tee wareshchoht Rumelijas teefibas aischahweht un wajjadīgohs pahrgrohsijumus isdabuhht. Ar schahdu atbildi Rumelija newareja ar meeru buht un tamdeht no Turku waldbibas jo nopeelnaki un stingraki pagehreja, ka lai winas patstahwibas teefibas palittu ne-aischahrtas, no kura Rumelija nefad ne-attaidishchotees. Us tam nu Rumelija dabuja no Turku waldbibas tahdu atbildi, ka wina, prohti Turku waldbiba, newarohht jaunohs waldischanas likumus pahrgrohsiht jeb kahdus nofazijumus atzelt, un lai gan Rumelijai esohht sawas patstahwibas teefibas, tad tomeht wina tikai esohht Turzijas pawalste un tamdeht winai wajjagohht neween jaunohs likumus sawā walsti iscludinahht, bet ari prenemt. Tahdu atbildi ari tikai Rumelija gribeja no Turzijas dabuhht, jo nu wina wareja peerahdiht, ka Turku waldbiba pate sawus likumus pahreshpuse, no Rumelijas to pagehredama, ko pehz likumeem newareja pagehrehht, un us tam shmedamahs Rumelija Turzijai pasinojuse, ka pehz Turzijas waldischanas likumu 7ta artikela Rumelijas teefibas aischahrtas un tapehz Rumelija atsihtstahs fewi par atschkirtu no Turzijas wiro waldbibas un Turzija lai par to atbild. Tas nu ir tas pirmais anglis, ko Turzija zaur saweem jauneeem waldischanas likumeem ir panahlfuse. Wina dohmaja Rumelijai kahdas teefibas atnem un us tahdu wihsi Rumelija pilnigi par sawu pawalsti pahreweht, bet tas isnahza ohtradi. Rumelijai nu ir eemeflis, pa wifam no Turzijas wiro waldbibas atfazitees.

Turzijai buhs ar fawem jaunem waldischanas likumeem wehl deesgan galwas grohsifchanas, kad zitas pawalstes un pawalstneeki fahls prasht pehz tahm teefibahm un brihwibahm, ko waldbiba jaunods likumods apfoblijuje. Gemeflu deesgan preefsch jaunem nemeereem.

No Nohmas. Jaw daudstreis tikam firojufchi, ka Sizilija laupitaju nebuschana negrib un negrib beigtees un nesen wehl isgahjufcha gada lastajeem diwi notikumus pastahstijam, kas atkal no jauna apleezinaja laupitaju pahdrohfschibu. Ihpafchi zaur kahdu wezu laiku atlikumu mineta nebuschana tur uftaupijufchis libds fchai baltai deenai, prohti tur pastahw flepna fabeedriba, kas waldbibas wihreem dauds ko par spihiti ifdara, walsts likumus ne-eewehrodama. Kad nu kahds waldbibas wihrs kahdu wainigo, kas pee flepnahs fabeedribas peedereja, pee ftingrakas atbildefchanas fauja un to zeetaki apstrahpeja, tad ziti flepnahs fabeedribas lohjekli atreebahs pee waldbibas wihra, nerei ta asinis isleedami. Kamehr nu pawifam fchahda flepna fabeedriba nebija isnihzinata, tamehr teefneschi un ziti walsts-wihri, no nahwigas atreefchanahs bihdamees, nedrihstjeja ar peenahlamu ftingrumu pret to isturetees. Tas nu gan katram weegli faprohtams, ka zaur tahdu buhschanu daschadas nelahrtibas wareja zeltees. To nu ari eewehrojufe Italijas waldbiba, ka tahdas nelahrtibas neweenä appaifnotä walsti ne-atrohnahs un tamdehl tahs isnihzinamas un ta tad wina nodohmajufe ar wifu ftingribu fahst laupitaju nebuschana Sizilija isdeldeht, preefsch tam derigus waldbibas un kara-lungus iswehledama. Par Valermas gubernatoru tika ezejts Malufords, par Valermas kara-pullu wadoni generalis Sonnozs un par tureenahs saldatu komandantu pallawneeks Gidotti. Wisi fchee trihs lungi ir laifni un ftingri wihri, kas laupitajus drihl fawaldsinahs. Bes tam wehl us Siziliju aifsubtiti 100 islafitu ftrehneeku jahneeku un desmit duhschigi un weikli wirsneeki; saldatu skaitls jaw preefsch tam tika pawairohts. Starp tureenahs teefas waldeeneem un kara-wadoneem wajadfiga faweenofchana eegrohfitä, ta ka laupitaju dsenafchana un isnihzinafchana wat pehz kahrtas un bes kahdeem kawelkeem tikt ifdaritas. Gelfchkegu leetu ministeris apnehmee, nelahdas isdohfchanas netaupiht, lai laupitajus waretu isdeldeht. Saldati, kas pret laupitajeem isjubtiti, dabuhs leelaku lohni un tiks deenastä ahtraki pa-augstinati, un jo wairal wehl tee, kas buhs ihpafchu weilibu un duhschu israhdiufchi. — Tapat ari pret mineto flepno fabeedribu, pee kuras ari augstakas kahrtas Sizileefchi peeder, teel ftingri strahdabts, lai fcho wezu laiku atlikumu pilnigi isnihzinatu. Winas lohjekli tiks israiditi is fawas dsimtenes un us attahtham weetahm aifsubtiti. — To wifu lohpa fanemoht redsam, ka Sizilija us tahdu wihst tiks kahrtiba eegrohfitä. — Reis no Italijas firodami peelikfim ari kahdu wahrdü no weza pahwesta. Schini jaunä gada tai 3fcha Juni mehnescha deenä buhs peezdesmit gadi pagahjufchi, kad pahwests tika par biskapu ezejts. Scho deenu nu pahwests fwinefchoht un wairal nefa 9000 Amerikaneefschi katoli peeteikufchees us fcheem fwehtkeem no Amerikas us Nohmu atzeloht. Schi wehsts dascheem Nohmas eedshiwotajeem, kas ar fwehtahm basnizas leetahm andelejahs, ka ari weefnizu ihpafchneekem, fuhmaneeem un dascheem ziteem stipras zeribas fazehlfufe us labu peinu, jo Amerikaneefschi tatschu ar tuffchahm kulehm us Nohmu nenahls. Peina jaw gan buhs no Amerikaneefscheem; bet ka tad buhtu, kad pah-

wests pa to stardu nomirtu, jo wezais papa stipri ween dohmajocht us mirschanu, jo daschas leetas winfch jaw ta grohsoht, it ka winfch dohmatu drihl mirt.

No Nu-Orleanes (Seemetu Amerikas fabeerotäs brihw-walstis). Ka lastajeem sinams, tad pee brihwwalstu presidenta zefschanas dabuja wirsrohlu republikaneefschi, jo wina kandidateam bija balfu wairumä. Tagad atnahkufchas no Nu-Orleanes sinas, ka tur demokrati kahdu pullu militfchu fawahlufchi un ar wina palihgu eestahdiufchi teefneschus is fawas partijas; ari pastes kantohri wini ar militfcheem apstahjufchi. Ufinis gan zaur fcheem nemeerneekem naw isleetas, tomehr deesgan nedrohfscha buhschana.

Raksts is Jaun-Beebalgas.

Newaredams nojeestees, un lai tauteefchi no Jaun-Beebalgas flikti nedohmatu, jakerahs pee spalwas un pret Dstneja Kahrtä rakstu ja-attahinojahs.

Ds. K. dohma: ka kad no Jaun-Beebalgas laika-rakstis neteel rakstihis, tad wina ir ta ihstena Maleena, kura daschadi teel aprakstita, un atkal, ka naw wis Maleena, jo no tahs teel rakstihis. Tad nu tadeht, ka neteel rakstihis, Jaun-Beebalga ir Maleena un atkal naw Maleena, ta Ds. K. muldedams pats negriboht pee ta nahf, ka Jaun-Beebalga ir Jaun-Beebalga, waj no tahs teel, jeb neteel rakstihis. Winfch laifam ari wehl dohma, ka Jaun-Beebalgas neweens nepastihit, un ka fchim buhs pirmam tas gohds no Jaun-Beebalgas rakstihit. Schi peewihlees.

Tahfal Ds. K. fata: ka katris dohmahs, ka J. P. neweenas fshohlas naw, ta ir pawifam neprahitiba; jo ka Ds. K. eedrohfschinaijahs no ikatira to fajiht ta winfch dohma, jo tagad gan laifam neweens pagasts naw, kuras newihtu fshohlas, un tuhlin atkal pats fata, ka J. P. ir til dauds fshohlu, ka daschs fshohlotaja audsetnis tahs newar fahstaitiht. Ka pawifam tahdu fshohlneeku naw, kurei nespehtu J. P. ischetras pag. fshohlas, — bes draudses fl. fahstaitiht, tas jaw lehti faprohtams, jo pag. fshohlas behrni neteel agrak usnenti, kamehr mahf lafht, weenreis weenu u. t. t. (Wifpabrigs lauf-fshohlu lik. § 3. 4. u. t. t.) un ka Ds. K. to drihst fajiht un fshohlu waldei to pahmest, ta wina pret likumu dara? Pagahjufcha jeemä, kad zeen. fshohlu pahrluhfshanas komifija J. P. fshohlas rewideereja, tahs atrada labä buhschana un flaweja, turpretim neweena tahda behrena ne-atrade, kas nemahzetu ischetri fahstaitiht; un ja ari tahdi buhtu, waj ta ir fshohlu waina, kuras Ds. K. to grih pahmest?

Par mahzibahm runajocht Ds. K. pats apleezina, ka ar tahm waroht pilnä meerä buht. Staidri redsams, ta Ds. K. til grahbskads un pats fewi par mukki dara, weentahrt teidams, ka fshohlas behrni ir til nesapratigi, ka jaw peeminehts, un ka fshohlotaji tohs newar eemahzihit, ohrlahrt ir meerä.

Bes tam Ds. K. zet preefschä par privat-klasehm pag. fshohlas, fshohlotaju sinatnibahm un ka fshohlotaji wif fawas mahzibas dabujufchi no draudses fshohlotaja Upa fehwa.

Ta ka pehz § 25. laulu fshohl. lik. ari pag. fshohlahm ir draudses fshohlas teefbas, ta tas ari ir Jaun-Beebalgä, un lairai fshohlat ir fawa privat klase un newar wis fajihit, ta Ds. K., ka wezaki to naudu ka semä ismet; jo tagad pat trihs no pag. fshohlotaju audsetneem ir Wallas pag. fshohl. seminari, un ziti gatawi pee kreisfshohlu inspektora nolikt eskamenu us dimu gadu atweeglinafchana no kara-deenesta.

Par fshohlotaju sinatnibahm, ka tee eskamenu pee Dsehrbenes mahz. Keufslar t. ka katris prasdami nolikufchi, kas toreis weegla leeta ir bijust, es nerunafchu, man naw fche ta weeta; bet til to ween, ta zeen. fshohlu rewidentis Keufslar t. ir wehl tagad tai paschä augstä amatä un bes wina ir tagad neweens fshohlotajis eskamenu nenoleet, kas apafsch wina aprinka stahw; un waj tad agrak nebij fshohlotaju no zitureenahs, kurei turpat fawus eskamenu nolika, un tagad fawä weeta ir, waj til ween no Jaun-Beebalgas? Par to, ka zeen. rewidentam Keufslar t.

tas teel pahrmests, ka winsch tahdus weeglus par stohlotajeem peenehmis, winsch patz taf klusu nezeetih.

Saun-Beebalgas pag. 88. ir gan wif Ulla teshwa audsetai, tas naw nekahds brijnumis; jo wina audsetai ari eenem weetas, ta: draudses stohlotaji (par peem. Krubminsch Alufne) stribweri, muischu kungi u. t. t.; bes tam wehl no S. P. pag. stohlotajeem weens apmelleja teizamu Wez-Beebalgas draudses un Lihderes kreemu stohlu, weens ohtris ari Lihderes kr. st. un pa datai Wallas pag. stohl. seminaru. Df. K. wehl pahrmets, ta patz stohl. un pag. wezafais pa grahmatai apgahda. Bif es efnu dsirdejis, tad zitur nemas ta stohlas neteef no pag. pufes ar grahmatahm un rafftamahm leetahm apgahdatas ta Saun-Beebalgä, newis pa prahmatai ween.

Ari no Df. K. tihra mulkiba issazita: tad behrns grahmatai pahra reises isschirfijis ir jaw lehrs, un atkal ta par pufgabdu behrns titai war pahra wolobulus eemahzitees; tur naw wairat wehrns runaht, lai paleef Df. K. ar sawu aplamu teifumu pee malaas. Tad wehl Df. K. hufis par to pag. stohl. apwainofchannu ja-atbild, ta tee deenu pehz deenas un nedetu pehz nedetas brauz un: tas sin kur? Jo to es staidri sinu, ta Saun-Beeb. pag. stohl. bes stohlu waldibas atkanschannas un sinofchannas, tad teem tur ja-eet, — netur naw isgahjuschi. Pehdigi wehl Df. K. S. P. pag. stohlas netaunigi par Terikus muhreem nofauz, tohs tahdam pilssehtam peelihdsinadams, par turu patz Deews sohdu spreede, ta tam no Israäta behrnu aplahrt eeschannas bij jofabruht. Raunees jel Df. K. ta runaht. Ko nu fazihis Saun-Beebalgä, to fazihis ihpafchi wehl tawi wezafi, turu gohds ir stohlas, pee turahm ar sweedreem strahdats, un Tu tagad tahs gribi nowahria list?!

Wehl Df. K. runa, ta tahdai putroschannai par privat-klafeshm waijadsetu beigtees. Es tur wairat nerunaschu, jo ta ta tas preti laufstohlu likumeem darihts, tad jaw tee, tam tur leelata dafa, par to runahs, warbuht zita weeta.

Pehdigi wehl japeemin, ta S. P. ir gan jauna pahrbuhweta draudses stohla, *) branga ehla, tur diwi Wallas seminar mahzifuschees jaunefki pee kahdeem 30 behrneem strahda, bet no kureem ari newar teift ta ta Df. K. faka, ta tee pilnigi wahzu un kreemu walodu war mahziht, jo pilnibas wehl netur naw, netik ween S. P. draudses stohla. Zerina Kahrilis.

Wehrgu-medischana jeb zilweku-jakts Afrika.

Kai gan gohds Deewam wehrgu buhschana un ta tad ari tirgofchannahs ar wehrgeem deenu no deenas eet mafumä, tad tomehr wehl deefgan to weetu, tur wehrgi teel tureti, ihpafchi daschäs walfstis Afrika un Afrika. Kamehr wehrdsiba wehl kahdäs weetas pastahw, tamehr wehrgu-medischana un tirgofchannahs ar teem nebeigsees. Bif breefmigi wehrgu-medineeki un tirgotaji ar sawu dsihwo zilweku prezi ap-eetahs, pahr to nu schä kahdas sinas pasneegst.

Garä nostaigastim us Afrikas seemeku galu, tur Nihlas leelupe, wairat istefäs validamahs, lehni sawus uhdemus ewef Widus-juhra. Sew damstugi apgahdajuschees (jo mums pret straumi jabrauz) dohdamees pa Nihlu augfchup, us deenwideem, dsikati Afrika eefschä. Schaurai, bet garai Egiptes walfstet zauri tifufchi brauzam tahkatu, lihds nonahkam pee Nihlas fahkuma, tur baltaja Nihla ar silajo Nihlu fatezedamas sawas straumes saweeno par Nihlas leelupi, pa turu nupat atbrauzam. Pee schähs Nihlu fatetas atrohnahs Chartumes jeb Kartumas pilssehta, lura mums is geografijas pasihstama par to leelato andeles weetu preefsch Widus-Afrilas un tamdeht teel ari daudsinata par „Sundanew walfstet lehnineeni.“ Schini pilssehta nometifimees, jo eerangam dandj Giropeschus, Greakus, Italeeschus, Franzuschus, kas laikam kristigi un apgaismoti zilweki, ta ta mehs jo drohschaki warefim Kartumä usturetees. Kartuma teefscham leela andeles-weeta: schurp is Giropas atwed prezes preefsch Afritaneeem un fanem preefsch Giropas atkal Afrikas daichadas prezes ta: gummi, strausa putnu spalwas, ahdas, wasku un silonu (elefantu) sobbus; bet ta plafchaka andele ir ar wehrgeem, no lam ari ta leelata pekna atlez. Bet las tad nu ir tee swehru

zilweki, kas ar sawa dsimuma dsihwidahm tirgotajahs? — Baltaje! Wini pehz sawa dsimuma ir Giropeschä, pehz wahra ir kristige, bet sawä dabä ir breefmigaki un neschehligaki pa afins-lahrigeem swehreem, ar wahrou fahot, wini ir zilweki dsimuma pabibeni, kas, is sawas dsimutenes issumit, schurp is wifscham pasaules dakahm sawahfuschees. Druftim aplausdamees dabujam breefmigas leetas dsirdeht: te bijis apteeka ihpafschnees, Italeetis Lumello, kas ar tahdu Franzuschu ahriste palihdsibu wairat zilwekus ar nahwigahm sahlehmu nonahwejis; te bijis zits kahds Italeetis, Brun-Kollets, kas sawus wehrgus lika tamehr pert, lihds tee sawu dsihwibu breefmigas fahpäs bija islahduschä; te bijis ari kahds jesuits, preesteris Mantori, kas laudin bijis par flittu preefschschimi. Winsch bija us Kartumu fufstihis, lai tur basnizu usbuhwejot. Basniza tita usbuhweta. Preesteris apmelleja sawas draudses lohjektus, kas wina latp-nigi fanehma un brangi pameeloja; bet tad swehtdeenu spredeki fazija, tad basniza nebija neweenas dsihwas dwehfeles. Ko daritja nu muhsu gohdajamais preesteris? Winsch eet atkal pee sawas draudses lohjektum un tohs usajzina us basnizas eefschannu, fazidams, ta pa Deewa kalposchannas laiku tikschoht basniza pasneegti dwehreeni un zitas atspirdsinaschannas-leetas. Nu bija basniza kauschu pilna, ta mudscheht mudscheja, neween kristige, bet ari muhamedani. Ne reti atgadajahs, ta daschi peedsehrähs. Schis atgadajums rahda, tahdi ir Kartumas Giropeschä.

Tahlat neklauschastim! Jaw no tam firds deegan aptezajahs, to nupat no Kartumas dabujam dsirdeht; bet pahr wehrgu andeli, kas scheitan seltin sek, gan kahdas sinas raudstimm fahrabi preefsch mihtum „Mahjas weefa“ lastajeem.

Kahds Wahzu missionars pahr scho leetu raffta ta: „Pee baltajas Nihlas tirgofchana ar wehrgeem arweenu leelatu pohstu pastrahda. Schi upe ir tas zefsch, pa turu jaw gadeem wehrgi is Widus-Afrilas widutscheem teel us Kartumu dsihiti. Kahdas breefmas pee tam nofeef, no tam Giropai naw ne jausmas. Baltaje ir tee breefmu daritaji un tadeht nehgeri jeb melnajee winus eenibst lihds beidsamai afinu lahstet un behg no wineem ta no plehfigeem afins-swehreem. Kur fenak bija augligi widuttschi, no pahrtifuscheem nehgereem apdsihwoti, tur tagad ir tuffnefs, jo wehrgu medineeki tureenaw eedfihwotajus ihnihzinajuschä, to wehrgu nepatureja, to nofahwa un lam no nelaimigeem isdewahs paspruft, tas aisebga tahkati semes widu. Pilni lagu lah dini ar scho dsihwo zilweku prezi teef us Kartumu westi. Bet tad pastatahs us schahdu lugi jeb laiwu, tad schauschalas un breefmas zilweta firdi fagrahbj. Weenä tahdä laiwä, kahdas 50 lihds 60 pehdas gara un 10 pehdas plata, ir fahabli jeb fahrauti lihds kahdeem 900 nehgereem, kas pa datai pufbada pamirafchi jeb noslahpufchi, pa datai ta nowahrguschä, ta kauli un ahda titai atlikufe.“

(Zurpmak beigums.)

Us jaunu gadu. *)

Sweiks jaunais gads! sweiks pee mums eefschä nahsi!

Nahz pils, namos, mahjas, buhdinas!

Sweiks pee mums wiseem sawu gaitu fahzi;

Tew preti prahts un firdis lihgsimojahs!

No tawas rohkas preeku laimi gaita!

Sweiks jaunais gads! lai laipni wiseem furaida!

Ne wifai staki sawu gaitu beidse,

Kas notahf no mums schelibrähs, wezais gads;

Us muschibu winsch prohjam stebse,

Wirf semes deefgan pils un kaitinahts;

„Ne wiseem laimi, wiseem preeku nefe,

Dasch firdsehtis un behdäs matus plehse.“

Gandriht pa wifahm pasaul's dakahm

Karisch, uhdens-, uguns-breefmas plohsjahs:

Pa Balkan' klintim, upju-, juhreas-malahm

Ar straumehm brähtu afins islehhjahs:

*) Schis jaungada apfweizajums, to mums zeem fazeretahs preefub-tijis is Leipzigas, tahla zeta wehl druftim wehlu nahza muhsu rokkäs, ta ta 1. numura newarejam unent. Red.

*) Newis: draudse stohlas mahja u. t. t.

„Sweits jaunais gads! at beids to breezmu karu,
Nes' winahm tautahm meera palmas saru!“

Ar pagahneem eefsch Amerikas kaujahs
St ninkā ašins karā Baltajee;
Nehwehdsneeki ar wehdsineekeem raujahs,
Un kahjās zetahs wehrgi — melnaje:
„Ar' wizu wahits lohpa seen' un dseede
Sweits jaunais gads! un breezmas prohjam beede!“

Neschehligs, breezmigs weefuls kauhdams lausahs
Pa Himalaija klintim, eeleijahm;
Simistuhstoscheem tur pohsts un nahwe aufahs,
Bads, mehris, truhfums, abahm Indijahm.

„Sweits jaunais gads! ar' wineem laipni smaidi
Un meeru nes', kur gaudas, fehras, waidi!“

Rā meera engel's, palmas saru rohlās,
Pee Stambul's konferenzes galda stahj!
Dohd meeru tautahm, kas lihds nahwei mohfahs
Pret Turku, kas us augsta sirga jahj!
„Sweits jaunais gads! nowehrs' ar laipnu garu
Mums draudebamu tizib's, pasaul's-karu!“

Pa wifahm walstim, semehm, pasaul's dakahm,
Uf attihstisch'nohs tautas zihnjahs,
Kur laudis peemih, waj eefsch leijahm salahm,
Waj augstōs kalnōs, waj pee juhymalas:
„Ar spehtu wifur strahda, buhwē, taifa,
No tumšib's faitehm garu walā raifa.“

Tā lauschahs tautas wareni uf preefschu,
Bahrpahrim katrai pašchai darba gan —
Ta pubhejahs uf ahru un uf eefschu — — —
Un tomehr nesnausch naids un draufeschān':
„Pa starpahm sohbens schwirist un sibina
Un kara bungas dimd un ribbina!“

Zaur to tas nahf? Tas nahf zaur zilts un tautu
Un eeraschu un tizib's leelibu:
Kad weena zilts tif ohtrajai to tautu,
Ta labpraht trescho zilti pohstitu:

„Bet weena tauta, tahs, no ohtras bihdahs —
Kreews, Wahzeet's, Franzis, Turks starp fewim srihdahs!“

Sweits jaunais gads! wer' pasaul's wahrtus walā,
Rā fwehtais meers pahr tautahm lidinees;
Al fargi meeru katrā pasaul's dakā,
Laid tautahm meerā few' attihstitees —
Un isschkeed miglu, mahlonus un twaitus
Un uswed gaismas, preeka-, laimes-laitus!

Sweits jaunais gads! at stahj' ar debefs spehtu
Pee trohna muhfu augsta Keisara,
Aplaimo, fwehti Wina walstes ehku
Un laipni Wina namu apfarga!

„Tad smaidihš tewim preti Latwija
Un preekā lihgsimohs wifa Kreewija.“

Dohd meeru teem, kas gaud pehz aifgahjuscheem,
Un firbi dehsti jaunu zeribu,
Al remde sahpes wiseem fehrdeenischeem,
Ar flittem taiši jaunu deribu:

„Nahz pilts, namōs, mahjās, buhdinās —
Sweits jaunais gads! sweits semēs, pilsfehštās!“ —

Reinhold Kalning.

Sihki notifikumi is Rihgas.

Tai 31. Dezemberi pulstien, 4 no ribta tifa pasinota uguns, kas iszehlufehs Mastawas Ahr-Rihgā leelā eelā Nr. 185 un Nr. 187 Ahdamam Sarinam peederigā malkas schuhni; bet uguns jaw tuh-lit pehz pulstien trijeem iszehlufehs un lai gan rahms laiks bija, tad tomehr til stipri eebugufehs, lihds uguns-dsehseji atnahja, ka bes mi-neta schuhna jaw diwi dshwojamas ehfas bija nodegufshas un uguns-dsehsejeem bija deefgan puhles to trescho jaw aifdegufcho ehku glahbt. Ja uguns-dsehseji buhtu agraki pasinoti un fuhrmani tuh-dat pee rohkas bijufchi, tad gan masaf stahdes buhtu notifufe. Ch-

kas ir Mastawas apdrohshinaschanas beedribā par 2650 rubleem apdrohshinatas. Notifufe stahde teel rehkinata uf 1500 rubleem.

— Jaungada deenā pulstien 1. pehz pufdeenas Mastawas Ahr-Rihgā Wahrunu eelā (Nabenstrafe) Nr. 5 iszehlahs uguns tischlera Meksandera Freywalda darba-istaba. Uhdena truhkuma deht ihfā laikā fadega darba-istaba ar wifahm tur buhdamahm leetahm. Uguns-dsehseji tuhlt bija klahst un wineem isdewahs, tahs zitas tur turu-mā buhdamahs ehlas no uguns breezmahm isglahbt. Darba-istaba lihds ar tahm tur buhdamahm leetahm un buhwes-materialu, tā ari Freywalda dshwojama ehfa ir par 10,417 rubku Kreewu uguns ap-drohshinaschanas beedribā apdrohshinatas. Ta zaur uguni notifufe stahde teel rehkinata uf 4000 rubku.

— Ta Daugawas-malas eelā Nr. 13 dshwodama un pee Rihgas peederiga pilsfehtheeje Channe Berlowig darja polizejai sinamu, ka wikai jaungada deenā ap pašchu pufdeenas laiku is ne-aifshlegta kambara issagufchi dahmu kaschoku is lapfchu ahdahm taišihš, issag-tais kaschoks epoht 200 rubku wehrtibā.

Sina pahr uffaukteem Rihgā.

Dehtaba-basnižā: andeles-komijis Augusts Puschlowsky ar Jdu Trutenau, dsm. Joseph. Ahrsemneeks Heinrich Linguists ar Berthu Hofmann. Stroheris Karl Ludwig Klein ar Gottliebe Willemson.

Pehtera- un Domes-basnižā: andeles-komijis Robert Kup- ris ar Natalju Kafat. Pirmas gildes kaufmanis Wilhelm Ludwig Mertens ar Ottiliju Berthu Emiliju Grosman (Kasane).

Jesus-basnižā: muzineeks Heinrich Wasilewsky ar Mariju Hul. Restorants Martinš Mifing ar Gertrudi Scharlotti Sarlanowig.

Jahnu-basnižā: salbats biletneeks Frijis Strohe ar Gewu Saring. Kurpneeks Dawids Wihstuz ar Marris Kahrking. Stoh- lotajs Oskar Wilhelm Mithel ar Mariju Katarinu v. Bogell. Strah- neeks Pehteris Wifulinsh ar Annu Baumann.

Martinu-basnižā: melderis Johann Heinrich Georg Konow ar Karolini Elisabeti Rönig.

Trihsweenibas-basnižā: kanzelejas deenastneeks (tshinowneeks) Alf. Thön ar Aug. Mielenz.

Apstelleschanas preefsch „Mahjas weefa“ uf 1877to gadu nem preti Niepfen kungs Sarkandaugawā; kauf- manis A. Krosting k. Laudonē un ehzgelneeks W. Jo- hansson k. Witebskā.

Par laipnu eewehroschanu.

Zaur scho laipni finoju, ka

„Skohlas-maise,“

pirma dala, festa drike

nupat ir pabeigta drukahst un nahlofshā nedelā buhs atkal manā driku-namā eeseeti eksemplari dabujami.

Ernst Plates.

Cepirshchanas zenu-rahditojs.

Rihgā, tai 7. Janwari 1877.

20 garnizas rudsi malka — r. — f., kweefchi — r. — f., meesch — r. — f., ausas 1 r. 20 f., griku putraimi 4 r 50 f., ausu putraimi 4 r. 50., meeschu put- raimi 2 r. 80 kap., sirni — r. — f., karupeki — r. 90 f. 2 1/2 pudi rupji rudsu-milti malka 2 r. 50 f. un — r. — f., kweefchu-milti 5 r. 50 f. 1 puds kweesta malka 11 r. — f. lihds 12 r., feens — r. 55 f., kalmi — 45 f. 1 ašs (7 pehdas augsta un plata) behrsa-malka malka — r. — f., behrsu- un alfschu-malka — r. — f., alfschu-malka — r. — f. — preefchu-malka — r. — f., egu-malka — r. — f.

Atbildedams redaktehs Ernst Plates.

Sludinafchana s.

Kad tas šķējeņens Smiškūlaln pūsmūiņas ren-
tineks **Andres Baumann** parādū deht konkursi
kritis un viņa mantība uš ōzjoni pahrdohta tifs,
tab teel wifā wina parādū - dēweji ušajinati, wif-
wehlat libš 15. **Werg 1877** pee šchis teesās ar
fawahm prafichanahm peeteikēes, jo wehlat neweens
netiks peenemts.

Mahzēnes pagastā-teesā, tai 7. **Dezbr. 1876.** 1

No Mangatmūiņas pagastā waldibās (**Mag-
nushof** pr. **Riga**) teel wifās zeen. polizejas zaur
šcho padewigi lubgās, ne weenu šcha pagastā loh-
zefli, kam peerahdichanas nam, ta fawas šcha
1876/7, gada nodohichanas nomafajis, nepeetureht,
bet tohs deht fawu walfafchanu nolihdichanas
tuhtit uš šķējeņeni, uš Rinushche-mu pee pagastā
wezakā astleleht.

Mangatmūiņas pagastā waldibā, 28. **Dezbr. 1876.**
Pagastā wezalais: **G. Rink.** 1

Par simu.

Labi, smaigi rudņi, teel par mehreņu zenu
katrā trešdeņā no Koshmūiņas walfs-wal-
dichanas pahrdohti. 1

Koshmūiņas walfs-wald., tai 17. **Dezbr. 1876**

Bihrina

pagastā wezalais isdohs 8. un 10. **Janwari** šch. g.
Rihgā leelā **Wanaga** mahjweesā Bihrineeschem pa-
fēš. Wezalais: **J. Ohis.**

Mahzeflis

14 libš 15 gabus wezē, war peeteikēes pee wifku-
tāstāja meistera **Chrišch**, **Rahku-eelā** № 11, netahlu
no grahmātu-pafēš.

Diwi sehnī war labu kofī un
dshwofli dabuht **Češč-Rihgās** leelā
Kaleju-eelā Nr. 28, 3 trepes augsti,
pa kreiso rohtu.

Behrni.

tas grīb sloklas apmetleht, war labu kofriekt un
aplohpshanu dabuht pee befermadamas **Golsta** mahjā
№ 7, **Nikolai** **Dulewara-eelā**.

Walmeerā.

Ta is 3 kasehm pastahwedama **Walmeeras** aug-
staka pilšefhtas meitenu-slokla eefahšees tai 10.
Janwari. Peeteikshanašs deht eestahšchanašs slokla
teel tai 8. **Janwari** no inspektifes preti nemtas.
Sloklas nauda ir tai pašā deenā pee apafšā
rašitā ja-eeemafka. No **Augusta** mehnescha 1876.
gada fahloht ir ewestā ari **Franzūshu** walo-
dās mahjiba augstā kļafē; no **Janwari** fahloht
tiks **franžūshu** waločas mahzibas augstā kļafē no
fahdas **franžūseetes** mahzitas. 2

Inspektors: **Becker.**

Wihstuka geografiju.

Bihbeles stahitus no **Blumberga** un **Welmāna**
peedahwaju sloklotaju tungeem un grahmātu pahr-
dewejeem preefšch jauna sloklas-puſgāwa.

H. Schablowsky,

Pehterburgas **Ahr-Rihgā,** **Dštrawu-un** **Basniz-eelu**
stahiti.

Walmeerā.

Walmeeras kreisflohā tifs ar nahloſcha sloklas
puſgāwa fahimū eestāista trešcha augstā kļafē.
Preefšch eestahšchanašs apafšchējā kļafē peeteel krei-
nas elementar-sloklas ſinašchanašs.

Peeteikshanašs deht eestahšchanašs šchāi slokla
nem preeš apafšchā parafstijees tai 7. un 8. **Jan-
wari,** turā deenā ari sloklas-nauda ja-eeemafka. 2
Slokla eestahšees tai 10. **Janwari.**

Inspektors: **Becker.**

No zensures atwehšehs. **Rihgā,** 7. **Janwari** 1877.

Dirēhtis un dabujams pee bishču- un grahmātu-driktāja **Ernst** **Plates,** **Rihgā,** pee **Pehtera** **basnizās.**

Dseefmu rohta sloklas behrneem

apghadata no **S. Zimes,** sem direktora. **Rihgā** pee
Rimmela, **Walfā** pee **Mudolsa** un **Paulina** **L. Sa-
fchūhta** par 30 k., eefekta par 37 kap. **Fahrdewe-
jeem** lehtati. 3

Gruntiga mahjiba

Klaweeru spehleschana

teel mahjā un is mahjas pafneegta. **Klabtalas** ſinas
Pehterburgas **Ahr-Rihgā** **Nikolai-eelā** Nr. 23, weenu
treri augsti.

Walmeerā.

Walmeeras sehnū elementar-slokla, tas fahlahw is
2 kasehm un 2 sloklotajeem, eefahšās tai 10.
Janwari. Peeteikshanašs deht eestahšchanašs nem
preti apafšchā parafstijees tai 7. un 8. **Janwari.**
Teel slohenti, kas šcho elementar-slohtu zaur gab-
juſchi, teel beš fahda eefamena uſnemti **Walmeeras**
apriſta-sloklā. **Pirmāis** sloklotajs: **Balod.** 2

Weena mahja

tohy pahrdohta 9 weršes no **Rihgās** pee **Pehter-
burgas** šchofejas, ar 2 puhraweetahm geuntš jemes
un no ihmeeleem eenašchanašs par gabu 100 rbl.
Sapeeteijahš turpat pee mahjas ſaimneefa

Dahw **Kirsohn.**

Ketawas-leellaowa

ir pahrdohdama **Maj-Zumprawas** mūiņas **Kalna**
krohga. **Klabtalas** ſinas turpat pee

And. Willumsohn.

Mahja

ar 4 puhraweetas aramas jemes ir waj nu pahr-
dohdama jeh ihretojama. **Klabtalas** ſinas **Seep-
neel-kalna** **Bišču-eelā** Nr. 67.

Dsehreenu pahrdohtawa,

kas atrohdašs labā weerā **Maſtawas** **Ahr-Rihgā,** ir
ar wifū inventaru ihrejojama. **Klabtalas** ſinas
Schūhnu-eelā Nr. 2, 3 trepes augsti.

Wiflabakohs ihstenošs angļu

deegus preefšch aufchanašs

eefšch wifahm perwehm un numareem kā ari dru-
katus deegus eefšch leelas mūstern ihweles pahrdohtu
fawā leelajā deegu lehteri no 1. **Janwari** šch. g.
par ihpaſchi **feminatēem** zencem kā ari
wilnainas **dšijas** preefšch aufchanašs
eefšch wifseem ſmaltumeem.

P. Verchendorff,

Kalku un **Schūhnu-eelu** stahiti.

Slohka

ir weens nams, tuwu pee dšefhžeta ſtanžijas, pahr-
dohdams libš ar grunti, puhra-weenu leelu, uš to
wehl war dawš ehkas jelt, tabeht ka grunte gut
gar diwi eelahm. **Klabtalas** ſinas dabujamas pee
Sloklas kēstera.

Sludinajums.

Tā ta šchāi 1877tā gadā tulle ir selka-naudā jamafka, eſam preefšchēi wihnuš
un rumu, kas mafka libš weenu rubli, 5 kap. par pudeli un tabdā pašchā mehrtā
ari žitūs dsehreenuš pa-augstinaht.

G. A. Schweinfurth,
1818

pee rachtuſcha plafšcha.

No polizejas atwehšehs.

2 ſirgu-stali

un diwi pagrabi preefšch ſuhrmaneem ir iſihē
jami leelā **Aleksander-eelā** Nr. 50.

Sehješmūiſchā un Grawesmūiſchā

ir

puſgraudu-weetas

iſdohdamas.

Rihgās Latw. beedriba.

Swehtdeem 9. **Janwari** šch. g.

weefšgš wafars ar danjoſcham

Bifetes preefšch beedreem un dahmaſm 30 kap.
lauzineekem 75 kap. **Cefahšums** pulſti 8 1/2, wal
beigums pulſti 2 rihā un nams tifs ſlehgts pulſt
3 rihā.

Beedru **kahries** no 1877 uſrahdamas.

Kahribas komiſija.

Behſis

tai 16. **Janwari** 1877. g. pulſten 3 p. p.

general-fapulze.

Deenas-kahribā: 1) **Rehtinumu** nodohšchana u
rewideerejums; 2) **Jaunas** waldes zefšchana; 3)
Beedru-naudas noſajifchana; 4) **Rabbi** preefšch
kumi no komitejas puſes. **Beedru** **kahries** uſrahda
mas. **J. P. E. W.** preefšchneeziba.

Rihg. Latw. labd. beedriba.

Swehtdeem, 16. **Janwari** pulſti 5 pehž puſde-
nas, **Latw.** beedribas sloklas-iſtabā
general-fapulze,
deht rewidentu zefšchanašs. **Komiteja.**

Jonatana beedreem

tohy ſira dohta, ta wifseem dūšs pilnigi fanahlt
jauna preefšchneeta (**Prāſes**) iſwehlescham froeh
deem tai 16. **Janwari** pulſti 3 pehž puſdeenas.

Preefšchneels.

Zeribas beedriba.

General-fapulze

tai 9. **Janwari** pulſti 2 pehž puſdeenas. **Beedru**
kahries ja-urahda. **Preefšchneeziba.**

Paſudufe

ir trešdeem tai 5. **Janwari** šch. g. pulſti 12 pu-
deenā **Walfs-eelā** preefšch ta nama Nr. 5 **wante**
krahga ar puſi. **Kas** to amef, tas dabuhs labš
pateizibas-argu turpat apafšchā

50 rubl. ſindr.

dabuht tas **pateiz-argu,** kas par to tam **Linde**
pagastā ſaimneekam **Kohje,** **J. Rosenberga,** pee **Wu-
zum-mūiſchās** tai 20. **Dezemberi** 1876 walarā no
ſagtu eefšch **famanahm** juhtu ſirgu pee **Wozum-
mūiſchās** (**Neuguth**) pagastā waldichanašs, **Bauſtā**
aprikti, **ſkairas** peerahdichanas dohtu. **Širgs** ſib
mejāšs tā: 6 gabus wezē, wehrits 125 rbl., melnā
ſpawā, widejā augumā, uš muguras ſebollas weelā
labajā puſē bates plekšis, ar welwehtu kaku un kuy-
lahm krehpehm, eejuhgts pūhſchū ſchitās eefšch
umſchi pehrweetahm **famanahm.** 2

Juhrmalas laupitaji Hermannä.

(Statess No 1. Briguns.)

Etarp wina powadoneem ari atradahs fahrlanbahrsdainais juhrmalas ustraugs Lorenzis, kas lohti nopuhlejahs, fawam preeksneekom istahstidams, kas schè pa nakti bija notizis. Sinodams, ka to loitwu pee krostā atradis, winšch peefauza tohs dewinus wihrus par leezineekam, kas winam bija pee laiwās iswillschanas palihdsejuschī. Schee bija wina blehdibas beedri.

No juhras pufes nahza diwi leelas laiwās. Schihm waijadseja palihdseht kuga lahdiu glahbt. Inspektors un ustraugs brauza us kuga un apstatiyahs kuga drupas. Wini apluhjoja nelaimiga matroscha lihki un to ar ofinim apkehšito kuga wirsu.

„Kā rahdāhs, tad kugis naw wis no neleetegeem Amrumeešcheem aplaupihšs,“ inspektors fajija. „Lihkis naw aiskusti-nahts, no kam war redseht, ka neweens naw us kuga bijis. Waj juhs redsejat, ka kugis us smiltim usskrehja?“

„Ja,“ ustraugs atbildeja. „Tee drupi tikai knapi wehl turejahs kohpā un palika schè us smiltim gutoht.“

„Tad jaw tas kugis ir zaurš bijis?“

„Us wifadu wihši. Winšch laikam jaw ar uhdeni bijis pilns.“

„Tad warbuht kugineeki ir gribejuschī no kuga ar laiwu isglahbtees.“

„To es ari dohmaju. Laikam tas kuga kapteinis naw Her-numas ohstu sinajis.“

„Tas ir brihnums, ka wilni naw neweena lihka ismetuschī, kad laiwā ir apgahsufeshs.“

„Warbuht ka tee laudis tuhliht nogrimuschī. Laikam wini par daudš mantas few lihds nehmuuschī un zaur tam grimuschī.“

„Oh, ustraug, tas ir gan lohti ehrmoti, ka juhsu apgabala tee kugineeki nefad newar isglahbtees un ari nefad netohp no juhras ismesti. Zitōs apgabalds tas nemas tā nenoteek. Zums nu gan ir launi kaimini, tee Amrumeešchi, bet tee jaw newar arweenu tē buht un ari pee schī kuga slihtšchanas wini naw bijuschī.“

„Ja, inspektora kungs, es ari esmu pahr tam brihnejees. Bet ko tur war dariht? Mums tagad tikai wajjaga raudsiht zil eespehjams, no kuga dehtus un plankas dabuht. Mums gan wajjadsehs to kugi pawisam jadausihht.“

Tahs bija ari inspektora dohmas. Kugis bija par daudš fastahdehts, tā ka wianu wairs newareja glahbt. Inspektors pawehleja, lai matroscha lihki aishedoht us semi, ka to waretu aprakt un tad patš gahja ari us krasu, lai waretu kuga materiala sawahlschanu pahraudsiht. Wisi pee schī darba stipri puhlejahs un naw ari nekahds brihnums, jo katrs dabuja labu algu. Kamehr strahdneeki pa krasu ischakli strahdaja, tamehr kahdi sehni skraidija pa salu, truschus (sankianus) kerdami. Tē kahds sehns atrada smiltis afinainu nasi. Schis skrehja pee inspektora un nodewa tam sawu apstehpuma pilno atradumu.

„Ha!“ issauza Gamela kungs, „afmenis ir wehl milks no zilweta afinim. Isgahjuschā nakti schè ir sleptawiba un laupischana notikuse. Ko juhs, ustraug, us tam fakat? Juhs tatschu ari esat nakti redsejuschī kugi us smiltim usskreijam?“

„Tas ir ne-isprohtams!“ teiza Lorenzis fajuzis. „Kugis bija no laudim atstahsts. Warbuht ka jaw preeksch kahdahm stundahm tee nabaga zilweti ir Amrumeešcheem nagōs krituschī.“ Tā gan Lorenzis fajija, bet sawā firdi winšch nolahdeja sawu beedri, kas to nasi bija pasaudesis.

Inspektors it netizigi paslatijahs us sawu ustraugu Lorenzi

un tad sawas azis meta us strahdneekam, kuru starpā leela kustešchanahs bija manama.

„Kas tad tur?“ inspektors fanza newažeetigi.

Ar afinim pahrluhdis zilwets, ar bahlu gihmi, nahza pee wina. Tas bija eewainotais kuga stuhmanis.

„Schis ir weens no teem nabaga kuga slihkoneem, kas tikai ar leelahm mohlahm ir no nahwes isbehdšis,“ teiza kahds wezs salineeks. „Usluhlojat ustraugu, inspektora kungs! es jaw fen winam wairs ne-ustrizu. Sastahjatees riški juhs gohdigeewihri no Reituma un Kontuma! Netaujāt teem blehscheem ismukt!“

Tas tika padarihšs. Lorenzis ar trihzedameem leeleem un wina lihdsbeedri tika tā apstahiti, ka neweens no wineem newareja ismukt.

„Kunajat, nelaimigais!“ inspektors teiza us breešmigi eewainoto stuhmani.

„Es esmu Ahbelis Tasmanis no slihtuschā kuga „Grasmus,“ atbildeja Hollandeešis. „Kapteinis Breidelens tika isgahjuschā nakti blehdigā wihšē noschauts un aplaupihšs no tā wihra, kuresch esohht juhrmalas ustraugs un fewi fauzahs par Lorenzi. Ischetri kuga matroschi tika no wina beedreem nokauti. Lihki ir smilšchu kahpās paglabati. Es patš tikū grehtti eewainohšs un tikai zaur brihnumeem isglahbohs.“

„Ustraug, ar to juhs warat aktaišnotees?“ inspektors prašja.

Neleētis nokahra galwu un neteiza neweenu wahrdū. Kā spohgs stahweja wina apfuhdsetajs winam preekschā.

„Nu, tu ari biji tur klahht!“ teiza Hollandeešchu stuhmanis, us kahdu jaunekli rahdidams, kas riški stahweja. Tu us mani schahwi — — Palihdsibu! Es mirstu!“ Un bes samanas paškula nelaimigais, kas lihds schim tikai ar pahrlieku spēkū bija us kahjahm noturejees.

„Dohdat strikus schurp!“ inspektors blahwa. „Seenat tohs laupitajus, tohs blehschus! Pahr wineem tiks bahrga teefa tureta.“

„Schehlastibu, schehlastibu! Es wifu isteifschu,“ brehja jaunais laupitajš, us zekeem mesdamees.

„Us preekschu, gohdigeewihri no Reituma un Kontuma!“ fauza atkal wezais salineeks. „Grabhjat tohs blehschus! Juhs jaw tohs pasihstāt, kas arweenu ar ustraugu kohpā turejahs. Bai, kas par kaunu nahl muhsu labai falai!“

Lorenzis un wina dewini beedri tika fagrahbti un fajeeti. Pa tam inspektors patš puhlejahs nabaga Tasmani atdsihwi-naht, kas winam ari beidsohht isdewahs. Nelaimiga bruhzes tika kreetni ismasgatas un fajeetas. Tagad winšch wareja pastahstihht, us kahdu brihnischēligu wihši winšch bija isglahbees. Wina bruhšchu breešmigahs fahpes pehz kahdahm stundahm wianu bija atkal atmohdinajuschas, tā ka winam ar leelahm mohlahm bija isdewees pee deenas gaismas israhptees.

Kā wehlat ismeklejoht israhbijahs, tad tā apafsch-semes ala bija kahds skurstens no tahm preeksch simtu gadeem apbehtahm mahjahm, kuresch zaur smilšchu smagumu schēhbi us weenu pusi nospreests. Tāi brihdi, kad Tasmanis bija kritišs, bija skurstena gals patlaban walā un no smiltim tihšs un tā winam bija isdewees isglahbtees.

Stuhmanis tika us Reitumu nowests un tur til labi kohpts, ka drihs atwefetojahs, tā ka us sawu tehwu semi wareja atpakal greestees; tomehr wifu sawu muhschu winšch tikai ar schauschalahm wareja dohmaht no winas breešmu naktis kreischajeklaba leiā Hernumas tuffnesi.

Smekleschana deht fleplawibas fahkās. Kapteina un tšhetru matroschu lihki tika driht atrasti un tapat ari dauds zitu zilweku kauli us jauna grehziņecka peerahdišchānu. Us tahdu wihs biža dauds nelaimigu tikufchi nonahweti, kas us tahm fwehtahm teefbahm palaudamees, ka nelaimigeem wajjaga wišur mihligi rohku preti sneegt, biža drohschi sčhem rasbaineceem pakaf gahjuschi un tā nesechligi fawu galu atradufchi.

Suhmales usrauga namā atrada dauds falaupitu dahrgumu un wairaf kastes ar naudu. Sčihš wifas tika no teefas pufes apkhlatas.

Pret Nowembera beigahm tika preefšchā lasihts teefas galaspreedums un driht pehz tam Lorenzis un wina dewini palihgi tika Reituma pilsehtā ar sohvenu us nahwi noteefati.

No ta laika pee Hernumas kasteem neko wairs no laupifchānas nedstbeja. Bet turpmal tika tur par kuga fliškoneem dauds labaki gahdahts nekā jitas weetās.

Latweefchu walodā tulkojis G. Silberts.

Laupitaju pulks.

I. Saruna pa nakti.

Wedifchu mihtus lastajus us Neapeles pilsehtu Itālijā. Wakars jaw metahs un faule it tā flehpdamahs pasuht aī augsteem kalneem. Pilssehta lihgoht lihgojahs no lauschu pulkeem, kas isbihjuschees zits jitam ko stahsta. Krehslai metotees mehš eerangam fawadu gaischumu pee debesim atspihdam un sčeidšamees paskatitees, dohmadami, ka tahds nams jeb fabrika ehka deg. No pilsehtas isgahjuschi pazelam fawas azis us augjchu un drebuli mums pahrsereent pa kaulneem. Ugunswehmeja kalns „Wesuw“ trako breefmigi, uguni un fwehlofchu schlidrumu ahra sptaudams. Bees duhmu stabs pazelahs lihds debesim un degofchas sehweles (fehra) pihžinas sčraidata un lidinajahs tā swaignites tumšchā beesā duhnu mutuli. Uguns krahz breefmigi un starp duhneem isšchaudamahs leesmas ar bailu spohschumu avgaismo apkahrteju avgabalu. Zilweli fawus dšihwoklus astahjuschi sčraida rohkas lausdami un waimanadami. Pulstiens tohrens apstī desmit. Lauschu bari dohdahs apakaf us pilsehtu, nakts kahrteus melledami. Driht wifš klajums tufšch un klufs, tikai lelee baltee nami, no jiteem nameem atšchirti un fawds masos dahrsinods stahwedami, pazelahs preefšch musu azim.

Weenā tahdā atšchirtā namā ohtas tahšchas istabā sehbeja preefšch wairaf nekā 60 gadeem dahrgā atsweltnes krehslā atgahsees kahds garšch un kaulatufch kungs, kas pehz fawas isfktatas wairaf biža peefkaitams pee besdeewigeem nekā pee gohdigeem zilwekem. Wina azis stihwi luhlojahs us Wesuwa kalna trakofchānu, bet wina dohmas nodarbojahs gar zitu kahdu nepatihlamu leetu. Tohna pulstiens apstī 11, atgahdinadams, ka vufnakts tuwojahs. Garais kungs pazehlahs no fawa sehdefka un lehneem sohseem staiga pa istabu, ar fewi pats tā runadams: „Ko lihdsēja man, ka fawu tehwižu Angliju atstahju un feewas bagatibai par wehrgu paliku, no kuras tomehr neko nedabuju, bet wifa teef preefšch maneem pehznahameem ustau-pita. Nolahdeta lai ir ta deena, kad es us Itāliju atnahzu un ar flaišo, bagato greseni Dschemilu, manu tagadejo feewu eepafinoht! Winas flaištums mani gan nebuhtu apmahnijs, ja winai tahs diwi leelahs muishas un tee 4 milioni franku, us istresehm nogulditi, nebuhtu bijufchi. Bet ko nu lihds bagata neewa, kad tomehr pašcham sohbi wadsi jakar un tā zeetum-

neekam arweenu istabā jasehd. Buhtu fawā tehwižā palizis, tad gan man zitadi eetu un kad kahdu no fawas kahrtas, prohti kahda lorda meitu buhtu apprezejis, tad waretu tā taurinšch pa gaisu lidimatees.“

To fajijis tas sohbus fakohdis pret lohgu apstahjahs un uguns spihdumā wareja flaidri redseht wina no ihgnuma pahrneemto gihmi. Wifš biža tik klusu, tā ka pee seenas peekahrta labatas-pulstiena eefchānu it flaidri wareja dširdeht.

„Winfch netura wahrdu, bet mani tā puiku krahpj un isnero,“ garais kungs fajija, lohgam muguru greedams. Pulstiens apstī 12 un beidsamam sčteenam flanoht biža sohki us eelas dširdami, durwis tšchihksteja un pehz kahda azumiecka bahrsdainsch tehwinšch atradahs lorda istabā.

„Jaw dohmaju, ka tu mani tikai esi gribejis isnerohht,“ lords Antpows (tā fawza to garo kungu) teiza, fwefšneekam krehslu isjeldams.

„Kā tu nu tā wareji dohmaht, waj es tewi jaw esmu kahdreif peewihlis, wahrdu neturedams,“ atbildeja fwefšineeks, kufsch par to breefmigako laupitaju wirsneeku Neapeles tuwumā biža isdaudsinahis.

„Gan teefa, Brihdo, — bet man ari patiktohs ahtrumā sinahht, kahdas leetas jeb wajjadšibas deht tu pee manis esi atnahzis, jostahds putnis kā tu, nekaf fawu laiku wetti netehra, ihpaschi wehl pee nakts laika,“ lords Antpows fajija ar drušku drebofchu balsi, jo wina sirds ko launa paredseja.

„Gluschi riktigi!“ Brihdo atbildeja, fawu melno bahrsdu brauzidams. „Tu sini, ka es tewi tā draugu turu un tew palihdsejis, jif eefpehu! bet mani pašchu speešch truhlums, tadeht esmu schurp nahzis, zeredams, ka spehst man, ja ne wifu, tad tatschu kahdu drušku no tahs sumas atlihdsinahht, ko tew esmu ustizejis.“

Dee wahrdi fatreeja lorda sirdi, un rohkas falizis tas laupitaja preefšchā nostahjahs: „Esi jel lihdszeetigs! Ja mas ween spehtu, tad labprahht wifu atlihdsinatu; bet tizi man, ka es pats tagad leelā naudas truhlumā atrohuohs.“

„Nu, nu! tahs leetas jaw nemas naw tahdas behdigas, kā tu dohma; tew weens awots ir, is kura tu labu drušku few par labu wari smeltees,“ laupitajs fajija ar šlepeni smaidschānu.

„Kas? Ko? Waj preefšch manis wehl laime war smaidsiht? Al fakti, Brihdo, fakti! — Ja tas ween manā spehla, tad labprahht wifu darischu,“ lords isfauzahs, laupitaja rohku fakterdams un to pee truhstim few speefdam.

„Nu tad usklauses un pahrleezinajees pats, waj mans badohms nebuhs tas riktigais un derigā laika krahpihts,“ laupitajs fajija peezeldamees un lordu fahaus nowedams. Lords biža ar to ar meeru, jo winšch sinaja, ka tahdas leetas pašlepeni ja-apruna, tadeht winšch nepretojahs laupitaja wefchānai, bet aigahja ar to lihds ohttram istabas galam pee lohga. Sekam laupitajs lordam fawu noslehpumu atklahja, pirms tika aisslehtas wifas istabas durwis un wifš ismeklehts, kas nedrohschs israhdijahs, tā ka lordam tik ko bailes nepeemetahs, un kad wifš biža padarihts, tad laupitajs eefahka tā runahht:

„Esmu dširdejis, ka Deews tamu laulibu preefšch ne-ilga laika efoht ar spirgtu deklinu apšwehtijis?“

Lords nolaida azis us semi un laupitaja wahrduš apstiprinaja ar „ja.“

„Nu luhl, tad tu jaw tihrs mukšis buhtu, ja tu man to majo brehki nedohhtu, par kuru es tewim to wežu parahdu atlaistu, kas jaw 10,000 franku istaifa, un wehl ohtteef tik daudš

flaht peemalfatu," laupitajs fazija, lordam rohku us pleza lifdams. Tahda nezereta pagehrschana fazehla lordam dusmas, jo lai gan winsch bija palaidees un grimis zilwels, tomeht wehl ne til flitts, la schahdu pagehrschanu buhtu warejis us pehdahm peenemt. Winsch israhwa pistoli un to us laupitaja kruhtim turedams blahwa: „Atlahpees, sahtan! jeb tu dabusi to baudiht, lo jaw fen ar faweem darbeem esi pelnijis. Saki, lo tu ar to maso un newainigo behrnu esi nodohmajis dariht, jeb tu mirsi us pehdahm!"

Schee wahrdi laupitaju wis ne-isbeedeja, bet winsch it meerigi, uhsas faweebis, us krehsla apsehdahs.

„Ja tu gribi, lai tew scho leetu isflaidroju, tad nahz un fehdees man blakam," laupitajs fazija, lordu pee rohkas nemdams un few blakam nofehadinadams. „Nu tad klaufees! Preeksch diwi gadeem, kad tu no Anglijas us Italiu atnahzi, tad tew netrühla neds naudas neds gohda. Tu eepasinees ar flaihto un bagato greseni Dshemilu. Tewim patika gresenes flaisis waigs, bet jo waital winas nauda. Tu prezeji pehz gresenes un wina ari tew ka bagatam Anglu lorda dehlam fawu rohku neleedsa. Kshjas tika noturetas un tu ar fawu flaihto un bagato gafpaschu jutees it laimigs. Deenas nahza un gahja un pehz tawas kshsu deenas jaw pufgads bija aistezejis, kad kahda rihta tew pastneeks eenesa wehstuli, kura wezais grafs Tribi, taws feewas tehws, tewi us Florenzi aizinaja deht feewas manti-bas islihgshanas. Preeka pilns tu aisbrauzi us Florenzi, bet par brihnumeem dabuji dsirdeht, la gresenes mantiba esohk ta-weem pehznahlameem par ihpafschumu norakstita, til tahs weenas muishas eenahschanas tika tew par usturu nowehletas. Behdigs un fapihzis par kahdu negantu wilschanohs tu pahrbrauzi no Florenzes us Neapeli un, fawas behdas gribedams aisdohht, tu eelaidees draudsiha ar lustigeem beedreem, kas tew wifu nandu us kartim atuehma un tu paliki nabags, ta la man ar fawu maku tew bija palihga jasteidsahs. Tawa nelai-me man kehrahs pee firds, un es melleju kahdu stiki, ar kuru tew dands mas waretu palihdseht; un nu man tas riktigais ir rohka, bet tu to negripi peenemt."

Laupitajs fawu runu beidsis usluhloja ar swehrodamahm azim lorda bahlo gihmi, kas laupitajam runajohk wehl jo bahlaks bija palizis. Lords labu brihdi apdohmajees ussahka walodu: „Bet saki, Brido, lo tu ar to behrnu esi nodohmajis dariht? Pasarg' Deews! tu jaw winu ne-eesi nokaut jeb par wehrgu pahroht."

„Tu mani nesaprohti. Nu tad klaufees, es tew to atkal ar ihfeem wahrdeem isstahstischi. Tu atdohsi man to behrnu par to jaw norunato sumu, un kad tawa gafpascha pehz ta lohti behdasees, tad winas tehws, prohti wezais grafs Tribi, pirmis meerä nelikfees, kamehr to behrnu no manim nebuhs ispirzis, bet ja man gaditohs par to behrnu leelaku sumu dabuht, neta tewim esmu apsohlizis, tad jaw ari tewis ne-aismirischi," laupitajs fazija ar zeribas pilnu fmaidischanu. Zaur scho fawu isflaidroschenu winsch bija panahzis, la lordam ta leeta wais ne-islikahs til swehscha un nepatihkama, bet la ta tilai wina labuma pehz esohk isdohmata. Wehl pahra stundas wini farunajahs un no winu draudsigas is-tureschanahs wareja redseht, la tee bija palikufchi weenis prahtis.

Rihka blahsma fahrtoja debesis un gairi ar jautru dseeda-schenu apfweizinjaja jaunus deenas rihtu, kad kahds bahrs-

dainsch tehwinsch islehza is lorda Antpowa nama un pasuda ais tuwejas eelas stuhra.

II. Laupitaji.

Diwi mehneschi pehz tahs nalks-sarunas jaw bija pagah-jusch, kad lords Antpows ar fawu gafpaschu, jauno dehltru Wili un ta emmu brauzu no weesibahm us mahjahm. Neze-roht bija nalks usbrukuse un flitts zelsch kaweja tohs pee ahtras braufschanas. Wehsch schahza lohku saros un leeli leetus pileeni lapaja kutscherim gihmi, kas negaisam par spihiti it jautri uswelpa sirgeem, nemitedams ar fawu garo pahagn klatschodams. Sirgi tezeja mehrens rikschos un akmainsch zelsch dausija karites ritenus ka welns tulfshus katus, la klauds ween. Karite fehdetajeem tahda kratischana un dausischana nelikahs buht pa prahtam, it fewischli gresenei Dshemilai, jo ta us fawu wihru, lordu Antpowa, pa-greesufehs fazija:

„Luhdsams, saki kutscheram, lai tas drufku lehnaki brauz, zitadi masais usmohdisees un to apmeerinahk til lehli wis ne-isdohdahs."

Lords paklaussija un pawehleja kutscheram, la tam nebuhs til ahtri braukt. Nati it lehni us preekschu brauzu un gresene preeka pilna pajehla fawu guloscho masino us rohlahm un to nobutschoja. Ak, kahdu preeku juta mahtes firds, kad masinais nobutschohts meega laipni pasmaidija. Tahdu ihstu mahtes preeku handohk winai prahta schahwahs tahs behdas, kad winai kahdreis faws mihtais firds-preeks, faws dehlinsch, buhtu japasaude. Ta dohmajohk tai islikahs tahs behdas nepahrzeeschamas un winas firdi pahrnehma tahda juhina, kas azis faufas ne-astahj.

Pa tam Antpows fehdeja it dohmigs karite, wina bahlais raustidamees waigs un stihwa azu mirkschlinaschana israhdija wina eelschklign firds nemeeru. Dili dohmäs nogrimis, winsch galwa ka apjusis, kehra reisahm pehz pistolehm, bet atkal rohku ahtri atrahwa atpakal. Winsch atwehra lohgu un it ka lo gaididams ar azim melleja. Us reis winsch atrahwa galwu atpakal un sahka it ka kahds laundaris pee wisahm meefahm trihzeht. Tani pascha azumikli fauja waital wih-reefschu balsis: „Peeturi!"

Kutscheris tika no bukas novauts un ar waru us semi no-fweests, la nabadsinam kauli nobrakschleja ween. Bahrdaina laupitaja galwa parahdijahs karites lohdsina un mehdidami fmeekli pahr wina feiju lidinajahs.

„Tuhš, zeenijama leelmahte, buhsfeet deesgan to masino isauklejufchees, tadeht nu winu man kahdu laiku ustizefeet," laupitajs fazija, fawas rohkas pehz masina issteepdams.

„Nohst, tu negehli!" gresene eesauzahs un fagrahba weenu no fawa wihra pistolehm; bet pientis schahweens sprahga, jaw pirmis laupitais bija no lohga nosudis un schahweens ohtram laupitajam galwu fasschaidija.

„Nu, tas mums wais neslahbehs!" Brihdo fazija, zaur ohtru karites lohgu gresenei pistoli is rohlahm israudams. Tad ar weenu rahweenu tika gresene lihds ar behrinu no karites israuta, kur tad laupitaji tai to behrnu ar waru no rohlahm isnehma un steigshus aisdewahs us fawahm paslehptahm mescha alahm, fawu noschauto beedri us zeta pamesdami.

(Zurpmaht wehl.)

Gradi un feedi.

Tew buhs to swehtu Deenu swehtiht.

Rahds gohdigs faleja-sellis nahza us sawas wandereſchanas pee kahda meiftera, kura smehte selli un burſchi ſtrahdaja ar falſchanu un wiſleſchanu lihds wehlam wakaram; un tas ſchim ſellim it labi patika, jo wiſch nebij kahds flintotajs, bet ar preeku ſtrahdaja. Bet kad ſwehtdeenäs ari meeru nemeta ar falſchanu un zitas chrgeles nebij dſirdamas, lä plehſchas, tad tahds trohlfnis winam nemaſ nebij pa prah-tam; jo wiſch labaki uſ baſnizu buhtu gahjis, lai wiſch tur dſeedatu lihds ar ziteem deewbihjigeem laudihm kahdu garigu dſeeſmu un dſirdetu Deewa wahrdu fludinaſchanu. Bet wina meifteris gribeja no wiſas ſawas dſelfes iſkalt tiſdaudſ ſelta, ka wina ſeſchas buhtu pilnas un dohmaja: Kapeh; manam amatam buhs ſelta-pamats tilai darba deenäs ween, un ne ari ſwehtdeenäs?

Kahdu laizinu muhſu ſellis nerunaja ne wahrdinu par to, tapeh; ka wiſch negribeja ſawam meifteram pretotees. Bet beſ ſwehtdeenäs winam likah; ta dſihwe it lä ehdeens beſ ſahls. Behdigi wiſch nehmahs drohſchu ſirdi, eet meiftera kambari un ſaka uſ to: „Meiſter' mihtais, beſ Deewa wahrdeem es ilgaki newaru dſihwoht, un ja es ſwehtdeenä juhſu smehte ſtrahdaju, tad es wiſu zauru nedelu tiſ puſzilweſs ween eſmu; tapeh; eſeet tiſ labi, un dohdeet man luhdsami wataſ, ſwehtdeenäs baſniza eet.“ Bet meifteris atbildeja: „Das ne-eet wiſ, to es tewim newaru attant jo apakſch tewim ſtahw tee ziti ſelli un burſchi, un ja weens gribetu aiſeet, tad ari wiſi ziti aiſeetu un smehte neweens wairs neſtrahdatu.“ „Bet beſ Deewa wahrdeem man janomihſt.“ ſellis fajija, „un ilgaki es to nejeetiſchu. Juhs ſineet, ka kuhtris ne-eſmu pee darba un juhſu ſtahdi es ari negribu; bet kaſ ne-eet, taſ ne-eet. Un kapeh; tad eſmu kriſtigs zilweſs, ja man naw ſwehtdeenäs?“

Das meifteris gan brihnijahs par tahdeem wahrdeem, un jaw gribeja to runaht par muſkibu un tahdahm leetahm, bet eeſkatiſees gohdigam ſillim azis, wiſch apdohmajahs un uſ to fajija: „Nu manis peh; ei; uſ baſnizu, zil gribedams. Bet weenu leetu es no tewis gan praſu: Ja daudſ darba buhs, tad ari tewim wajjaga buht smehte.“ Kaſ bij preezigahs par muhſu ſelli?! Zita ſwehtdeenä wiſch uſwilka ſawus ſilus baſniz-ſwahrlus, nehma ſawu dſeeſmu grahmatu rohka un gahja uſ baſnizu. Tahdu janku miſligu deenu wiſch ilgi nebij de-dſihwojis; pamohdinats un eepreezinats zaur ſprediki, to bij dſirdenis, un dſeeſmahm, muhſu ſellis pahnahza mahjäs un ir tiſ preezigs lä zihreuls gaisä. — Nedeta pa-eet, bet ſwehtdeenä meisters uſ winu ſaka: „Selli, ſchodeen daudſ darba; ſchodeen tew japaleef smehte.“ — „Labi,“ ſellis atbild, „ja taſ zitadi newar buht.“ — Bet ohträ ſwehtdeenä meisters atkal ſaka: „Schodeen ir daudſ darba,“ un tapat ari treſchä ſwehtdeenä. —

Kad nu peh; treſchas ſwehtdeenäs muhſu ſellis dabuja ſawu nedetas algu, ſeptin rubutus, tä lä winam peenahzahs, tad wiſch fajija: „Das ir pa daudſ! un gribeja weenu rubuli atkal atpatat atdoht meifteram. „Kapeh;?“ meisters jautaja, „taſ taſ ir preeſch ſeptinahm deenahm.“ — Bet muhſu ſellis teiza: „Ne, es eſmu apdohmajees, par ſwehtdeenäs darbu wairs nenemſchu maſkas, jo ſwehtdeena mums naw dohta, lai naudu

nopelnam, un kad es ſwehtdeenäs ſtrahdaſchu, tad es to da-riſchu no miſleſtibas uſ jums, bet maſkas par to wairs negribu.“ —

Tad meisters uſkatiſa ſelli ar platahm azim, un no ſchahs deenas smehte wairs netika ſtrahdats ſwehtdeenäs, un nedſ kalſchana, nedſ plehſchu puhſchana netika dſirdeta ſwehtdeenäs ſchäi smehte. —

Wahzees; Tew nebuhs ſagt tawam Kungam un Deewam to treſcho bauſli, un kaſ uſ baſnizu grib eet, taſ gan atradihs to zetu. —

Chromta teſtamente.

Rahds Amerikaneeſchu kauſmanis bija leels kumedinu zee-nitajs, ihpaſchi winam tohti patika kahda kumedinu iſrahdi-taja, kaſ pahdrohſchi uſ wirwes danzoja, tä la wiſch to ſawä teſtamentē bija peeminejis un prohti: „Kad Blondine (tä ſlawenai wirwes-danzotajai bija wahrda) ſawu mahſlu iſrahdidama kaſlu nolausch, tad winaſ familija dabuhn 50,000 dahlderu; bet kad wina nomietu beſ kaſlä lauſchanas tapat lä ziti zilweſi, tad mineta naudas ſuma nahſ kahdai labdar-riſchanas beedribai par labu. Bet kad Blondine tilai weenu kaſju ſalaustu, pee tam dſihwa palikdama, tad winaſ fami-lijai peekriht 10,000 dahlderu, un beidſoht kad Blondine kriſdama kreetni degunu ſaſiſtu, tad wina pate dabuhn par eepreezinatſchanu 100 dahlderu ar tahdu noſajijumu, lai par ſcho naudu nopehſ wihnu, kaſ lai apakſch ta ſtima deguna eetekoht duhſchigahs kumedinu rahditajas mulē.

Daſchadi johzini.

Szigs: Zeeunge datter leelkunge, mane dehle Schmule palikufe trafe.

Ahrſte: Kahda taſ trafums ir?

Szigs: Wins ehde zuhſes gale.

Ahrſte: Tiſ ween taſ wainas?

Szigs: Wins wehl butſchoja goija meite.

Ahrſte: Tad jaw wehl naw trafs. Buhtu wiſch gatu butſchojis un meitu ehdis, tad gan buhtu trafs.

„Wihria miſlo, muhrneeli peeteikufchees,“ fajija jauna adwofata gaſpaſcha uſ ſawu wihru, „to lai wineem ſaku?“ — „Man tagad naw wataſ ar Dewi runaht,“ adwofats ihſi atbildeja. — „Tä?“ ſeewa fajija, „katru zilweku, pat noplhſuſchus tu peenem runatees, kuxi tew naudu dohd, un mani, ſawu ſeewu, ne — labi, ſche tew peezi rubki, runä nu ar mani!“

B. M.

Neka neder.

„Zahni, waj tu eſi manus ſahbakus notihrijis? „Ne, lungs; taſ jaw ar' neta neder, ſahbaki paleef atkal tuhliſ netihri.“ — Kahdas deenas wehlati lungs pawehl ihſi preeſch puſdeenas tuhliſ eejuhgt, jo wiſch griboht aiſelohht. „Bet es wehl nemaſ ne-eſmu ehdis,“ Zahnis atteiza. „Das jaw ar' nelo neder,“ lungs atbild, „tew jaw tiſpat atkal drihſ gribeſees ehſt.“

Atbildebams redaktehs Ernſt Plateſ.